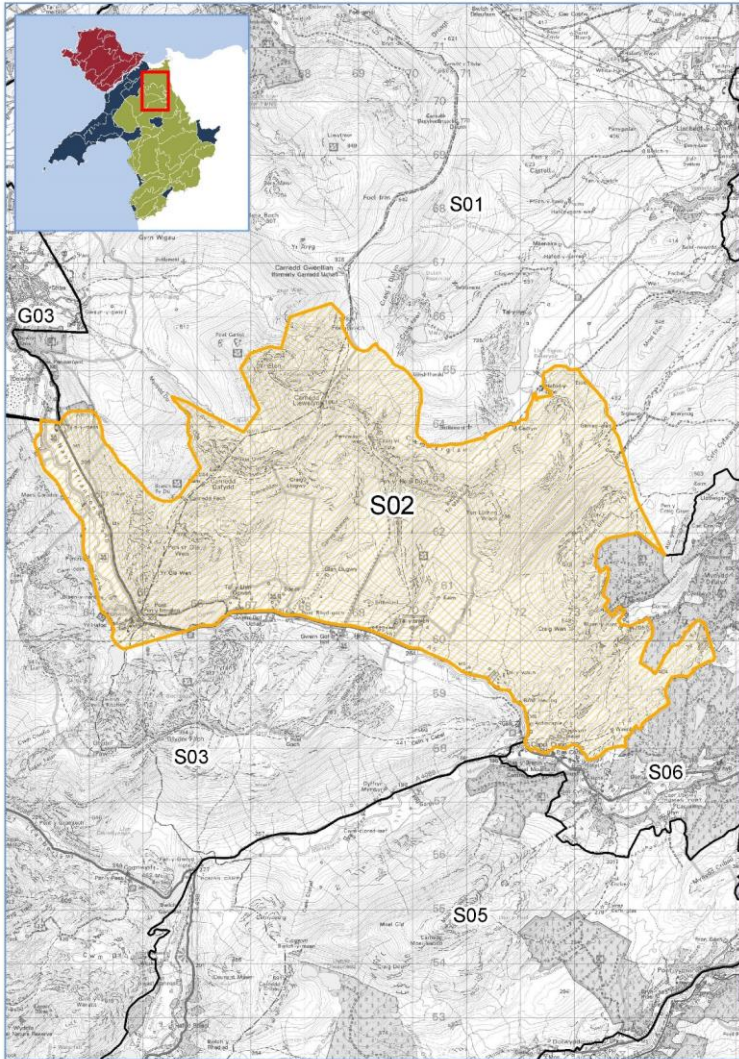

S02 Y Carneddau

1:75,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawlfraint y Goron, Trwydded rhif 100023367

Lleoliad a Maint

Mae'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn cynnwys mynyddoedd y Carneddau, wedi'i ffinio yn y gorllewin gan ddyffryn ffurf U Nant Ffrancon ac yn y de gan Afon Llugwy a'r A5.

Nodweddion Allweddol

- Tirwedd ddigysgod ar raddfa anferth
- Bryniau a mynyddoedd uchel efo lonydd a dyffrynnoedd ar eu terfynau
- Mae'n cynnwys y copa ail uchaf yng Nghymru (Carnedd Llywelyn)

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Isel	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	--------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Tirwedd	Graddfa Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa anferth . VS8: <u>Canolig</u> (23%) / <u>Anferth</u> (75%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd Ddim yn gymwys					
	Tirffurf Bryniau a mynyddoedd uchel yn cynnwys llinell ymyl uchel cadwyn mynyddoedd y Carneddau, efo dyffryn ffurf U Nant Ffrancon ar y terfyn gorllewinol a'r A5 a dyffryn Afon Llugwy tua'r de. VS Dosbarthiad Lefel 2: <u>Ucheldir / Llwyfandir Digysgod</u> (77%) / Bryniau, Llwyfandir Is a Llethrau Sgarp (22%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
	VS4: <u>Bryniau/Mynyddoedd Uchel</u> (77%) / <u>Tonnog</u> (7%) / <u>Bryniau/Dyffrynnoedd</u> (16%)					
Gorchudd Tir	Copaon mynyddoedd creigiog , tir pori garw ar ucheldir, llethrau sgarp a thir ffridd wedi'i gau mewn ffurfiau mawr petryalog yn gymysg efo llynnoedd mawr. VS Dosbarthiad Lefel 3: <u>Tir Pori Ucheldir</u> (75%) / <u>Mosaig o Ochrau Bryniau a Llethrau Sgarp</u> (16%) / <u>Pori ar Ochrau Bryniau a Llethrau Sgarp</u> (6%) VS5: <u>Tir Agored</u> (77%) / <u>Cymysgedd</u> (22%)	↑			↑	↑
Dylanwadau wedi'u Creu gan Bobl	Yn bennaf yn dir heb ei anheddu , efo ychydig o eiddo sy'n nodweddiadol o'r ardal mewn clystyrau ar hyd yr A5. Ychydig o ddylanwadau amlwg wedi'u creu gan bobl heblaw am lonydd bychain a mastiau ffonau symudol yn y gorllewin a'r de. VS6: <u>Clystyrau</u> (22%) / <u>Dim anheddiad</u> (77%) VS27: <u>Gweddol</u> (100%)	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidiroedd	Mae llinell ymyl amlwg ac uchel mynyddoedd y Carneddau a chopa uchel Carnedd Llywelyn (yr ail uchaf yn Eryri) yn ffurfio nenlinellau nodedig iawn yn yr ACT yma.	↑			↑	
Gweledol	Symudiad Mae traffig cyfyngedig ar y ffyrdd yn dod â symudiadau achlysurol i'r dirwedd, a heblaw am hynny mae cymeriad o lonyddwch. VS18: <u>Achlysurol</u> (75%) / <u>Aml</u> (16%) / <u>Anaml</u> (8%)	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a	Golygfeydd panoramig o'r mynyddoedd yn edrych tuag at forluniau Conwy ac Ynys Môn tua'r gogledd.	↑			↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Derbynwyr Nodweddiadol <i>(tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</i>	<p>Tua'r de, mae'r dirwedd agored a digysgod yn caniatáu golygfeydd helaeth dros gadwyn mynyddoedd y Carneddau.</p> <p>VS9: Agored (24%) / <u>Digysgod</u> (75%)</p> <p>Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y mannau a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eiddo preswyl mewn clystyrau Parc Cenedlaethol Eryri (yn cynnwys yr Wyddfa) Llwybrau pellter hir yn cynnwys llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) Mannau Mynediad Agored Atyniadau lleol a hawliau tramwy cyhoeddus Llwybr ymwelwyr yr A5 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 					
Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol <i>(tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)</i>	<p>Mae'r rhain yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri (yn cynnwys yr Wyddfa) AHNE Môn AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Ogwen Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal o Brydferthwch Naturiol CDLIE (Polisi Datblygu 2) 	↑			↑	
Cyflwr	Ddim yn gymwys					

Meini Prawf Sensitifrwydd		Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
			Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa	Arfarniad nodweddiadol Uchel yn LANDMAP VS25: <u>Canolig</u> (94%) / Cryf (6%) VS46: <u>Uchel</u> (86%) / Canolig (11%) VS47: <u>Uchel</u> (88%) / Canolig (11%) VS48: <u>Uchel</u> (88%) / Canolig (12%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch	Cadwyn o fynyddoedd digysgod, pellennig a gwyllt heb unrhyw fynediad ffordd i'r mynyddoedd uwch. Mae'r A5 tua'r de a'r gorllewin yn dod â graddau o ymwithio i'r olygfa a tharfu o ran sŵn, sy'n lleihau ychydig ar y llonyddwch mae pobl yn ei ganfod. VS24: <u>Digysgod</u> (77%) / Wedi'i anheddu; Deniadol; Cysgodol (11%) / Arall (6%) / Wedi'i anheddu; Deniadol; Digysgod; Gwyllt; Ysbrydol (5%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwyrnt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo tirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol fel Ardaloedd Mynediad Agored a llwybr beicio cenedlaethol Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol).</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>VS50: <u>Uchel</u> (88%) / <u>Canolig</u> (11%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (77%) / <u>Canolig</u> (22%)</p> <p>LH45: <u>Uchel</u> (9%) / <u>Canolig</u> (23%) / <u>Neilltuol</u> (65%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: <u>Uchel</u> (20%) / <u>Neilltuol</u> (80%)</p> <p>GL33: <u>Uchel</u> (20%) / <u>Neilltuol</u> (80%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae ymylon gorllewinol yr ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Ogwen.</p> <p>Yr arfarniad nodweddiadol yn LANDMAP ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: <u>Uchel</u> (65%) / <u>Neilltuol</u> (30%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (35%) / <u>Neilltuol</u> (65%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (37%) / <u>Neilltuol</u> (62%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹⁴ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Er y gallai graddfa anferth y dirwedd hon fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi ei nodweddion naturiol, sef ucheldir mynydd creigiog arbennig o nodedig a golygfaol. Mae hynny'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol .</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau sy'n adnabyddus ar unwaith, wedi'u creu gan dopograffi dramatig ac amrywiol cadwyn mynyddoedd y Carneddau, ynghyd â phrinder cymharol o ddylanwad pobl. Mae hynny'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Fodd bynnag, yn lleol mae'r teimlad o lonyddwch yn cael ei effeithio ar hyd coridor ffordd yr A5 tua'r de ac ymylon gorllewinol yr ACT hon.</p> <p>Mae golygfeydd helaeth i'w cael tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, AHNE Ynys Môn, Arfordir Treftadaeth y Gogarth a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.</p>
-------------------	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli na chaniatâd ar gyfer rhai.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt

MASTIAU FFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel lawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd arbennig o nodedig a golygfaol hon o ucheldir mynydd creigiog yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol .</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau sy'n adnabyddus ar unwaith, wedi'u creu gan dopograffi dramatig ac amrywiol cadwyn mynyddoedd y Carneddau, ynghyd â phrinder cymharol o ddylanwad pobl. Mae hynny'n rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Fodd bynnag, yn lleol mae coridor ffordd yr A5 tua'r de ac ar ymylon gorllewinol yr ACT hon yn effeithio ar y teimlad o lonyddwch. Mae presenoldeb mast ffôn symudol yn barod ar hyd y coridor hwn yn lleihau ymhellach y sensitifrwydd i'r math yma o ddatblygiad yn y de-ddwyrain.</p>
-------------------	--

¹⁴ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

	Mae golygfeydd helaeth i'w cael tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran tirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, AHNE Ynys Môn, Arfordir Treftadaeth y Gogarth a nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig. Mae hynny, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr sensitif i'r olygfa, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach.
--	---

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	6 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol .
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.)

PARCIAU CARAFANAU STATIG/CABANAU GWYLIU AC ESTYNIADAU IDDYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL

Uchel iawn	<p>Mae nodweddion naturiol y dirwedd arbennig o nodedig a golygfaol hon o ucheldir mynydd creigiog yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio tu mewn i CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol .</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan natur arbennig o ddigysgod topograffi dramatig ac amrywiol cadwyn mynyddoedd y Carneddau (yn cynnwys y copa ail uchaf yn y Parc Cenedlaethol). Mae hynny, ynghyd â phrinder cymharol o ddylanwad pobl, yn rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Er bod y teimlad o lonyddwch yn cael ei effeithio'n lleol ar hyd coridor ffordd yr A5 tua'r de ac ymylon gorllewinol yr ACT hon, mae'r ardal ar y cyfan yn un sydd heb gael ei anheddu ac mae hi'n amlwg iawn o fynyddoedd oddi amgylch a hynny'n cynyddu llawer ar y sensitifrwydd.</p>
-------------------	--

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau parciau carafanau statig / cabanau gwyliau yn bodoli na chaniatâd ar gyfer rhai.
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau parciau carafanau statig / cabanau gwyliau

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Cadw prydfferthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddu. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio, amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydawns i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	✓
Dylai datblygiad gadw a pharchu cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o AHNE Ynys Môn ac AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau, a diogelu golygfeydd allweddol, yn enwedig rhai tuag at yr Wyddfa a chanolbwyntiau eraill tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Cynnal cyfanrwydd Tirweddau Hanesyddol Cofrestredig Dyffryn Ogwen.	✓	✓	✓
Diogelu cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau modern fertigol sy'n bodoli'n barod; dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd, fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Osgoi cynyddu effeithiau ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys Llwybr Arfordir Cymru, llwybr beicio cenedlaethol Sustrans o Fangor i Abergwaun (rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd tuag at ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlychau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓